

УДК 336.71

DOI: <https://doi.org/10.30838/EP.194.107-113>**Гузар Б.С.**кандидат економічних наук
Уманський національний університет садівництва**Huzar Bohdan**

PhD in Economics

Uman National University of Horticulture

<https://orcid.org/0000-0003-3899-5595>**Мельник К.М.**кандидат економічних наук
Уманський національний університет садівництва**Melnyk Kateryna**

PhD in Economics

Uman National University of Horticulture

<https://orcid.org/0000-0003-4638-4188>**Пташник С.А.**кандидат економічних наук
Уманський національний університет садівництва**Ptashnyk Svitlana**

PhD in Economics

Uman National University of Horticulture

<https://orcid.org/0000-0002-1470-9753>**Шейн В.В.**

Уманський національний університет садівництва

Shein Vitaly

Uman National University of Horticulture

<https://orcid.org/0009-0001-7207-264X>

НАДАННЯ БАНКІВСЬКИХ ПОСЛУГ В КОНТЕКСТІ СТІЙКОСТІ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ

У статті розглядаються банківські послуги в контексті стійкості банківської системи: сучасні тенденції та напрями розвитку. Сучасний етап розвитку світової банківської системи функціонує в умовах загострення конкуренції та кризових явищ на фінансових ринках. Одним із основних чинників успішного розвитку вітчизняної банківської системи є політика постійних нововведень. В даний час інновації є ключовим чинником стабільності, конкурентоспроможності та сталого економічного зростання вітчизняних банків. Стійкий розвиток національної економіки супроводжується збільшенням обсягу фінансових операцій та підвищенням значущості вітчизняного банківського сектору. Банківська система, будучи однією з найважливіших ланок ринкової економіки, різнобічно впливає на життєдіяльність суспільства. Вона не тільки забезпечує механізм міжрегіонального перерозподілу грошового капіталу, але й є ключовим елементом розрахункового та платіжного механізмів господарської системи країни. За результатами проведеного дослідження встановлено, що вирішити проблеми, накопичені в національній банківській системі можна, застосовуючи досвід Великобританії, і основні постулати варто адаптувати в національну банківську систему що сприятиме розвинути вітчизняний ринок банківських послуг та підвищити стійкість національної банківської системи.

Ключові слова: банк, банківські послуги, банківські технології, Інтернет банкінг, мобільний банкінг, самообслуговування, інновації.

PROVISION OF BANKING SERVICES IN THE CONTEXT OF THE SUSTAINABILITY OF THE BANKING SYSTEM: CURRENT TRENDS AND DEVELOPMENT DIRECTIONS

The article examines banking services in the context of the stability of the banking system: current trends and directions of development. The current stage of development of the global banking system operates under conditions of intensified competition and crisis phenomena in financial markets. One of the main factors in the successful development of the domestic banking system is the policy of constant innovations. Currently, innovation is a key factor in the stability, competitiveness and sustainable economic growth of domestic banks. The sustainable development of the national economy is accompanied by an increase in the volume of financial transactions and an increase in the importance of the domestic banking sector. The banking system, being one of the most important links of the market economy, affects the life of society in many ways. It not only provides a mechanism for interregional redistribution of monetary capital, but is also a key element of the settlement and payment mechanisms of the country's economic system. This fact determines the importance of the banking sector in the socio-economic development of the state. The current realities of the banking business contribute to the identification of the main catalysts of domestic banking innovation activity: globalization of world financial markets and markets of banking services; growing competition from the banking and non-banking sectors; the world financial crisis. The above-mentioned factors significantly affect the qualitative and quantitative composition of banking institutions and their services and lead to key changes in consumer behavior, thus leaving banks with the only opportunity to preserve and increase their competitive advantages through the introduction of innovations, the direction of which determines the strategy for the development of the banking sector on medium-term perspective. Based on the results of the research, it was established that the problems accumulated in the national banking system can be solved by applying the experience of Great Britain, and the main postulates should be adapted to the national banking system, which will contribute to the development of the domestic market of banking services and increase the stability of the national banking system.

Key words: bank, banking services, banking technologies, Internet banking, mobile banking, self service, innovations.

JEL-класифікація: G 20, G 21, G 24

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку світової банківської системи функціонує в умовах загострення конкуренції та кризових явищ на фінансових ринках. Одним із основних чинників успішного розвитку вітчизняної банківської системи є політика постійних нововведень. В даний час інновації є ключовим чинником стабільності, конкурентоспроможності та сталого економічного зростання вітчизняних банків. Стейкий розвиток національної економіки супроводжується збільшенням обсягу фінансових операцій та підвищенням значущості вітчизняного банківського сектору. Банківська система, будучи однією з найважливіших ланок ринкової економіки, різнобічно впливає на життєдіяльність суспільства. Вона не тільки забезпечує механізм міжрегіонального перерозподілу грошового капіталу, але й є ключовим елементом розрахункового та платіжного механізмів господарської системи країни. Цей факт зумовлює значущість банківського сектору у соціально-економічному розвитку держави.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питаннями дослідження банківських послуг в контексті стійкості банківської системи: сучасні тенденції та напрями розвитку займалися такі вчені як Блащук-Дев'яткіна Н.З. [1], Барбашин С. [2], Гладких Д. М. [3] Дзюблюк О. В. [4] Майборода Л. [5] Барановський О. [6] Владика Ю.П., Безугла Л.С., Турова Л.Л. [7]. Однак незважаючи на значний внесок учених у розробку даної тематики, питання розвитку банківських послуг потребують подальшого обґрунтування.

Метою статті є аналіз та дослідження надання

банківських послуг в контексті стійкості банківської системи: сучасні тенденції та напрями розвитку.

Виклад основних матеріалів досліджень. Поточні реалії банківського бізнесу сприяють виокремленню основних каталізаторів вітчизняної банківської інноваційної діяльності: глобалізація світових фінансових ринків та ринків банківських послуг; зростаюча конкуренція з боку банківського та небанківського секторів; світова фінансова криза. Вищепераховані чинники суттєво впливають на якісний і кількісний склад банківських установ та їх послуг і призводять до ключових змін у поведінці споживачів, таким чином, залишаючи банкам єдину можливість зберегти та збільшити свої конкурентні переваги за допомогою впровадження інновацій, напрям яких і визначає стратегію розвитку банківського сектора на середньострокову перспективу.

Сучасний рівень розвитку банківської системи нерозривно пов'язаний із залученням клієнтської бази. З цієї метою банки прагнуть розширити кількість операцій та послуг, що надаються, спрямованих, в першу чергу, на зростання рентабельності та конкурентоспроможності банківської установи. Для досягнення ефективності діяльності банківської установи варто розширювати прибуткову базу та мінімізувати витрати від надання операцій. Важливим передумовою ефективності діяльності банків є залучення клієнтів, з одночасним скороченням витрат, що сприятиме підвищенню конкурентних позицій безпосередньо банківської установи.

Для досягнення позитивних результатів діяльності

банківських установ за сучасних умов розвитку національної економіки варто впроваджувати інноваційні банківські продукти та послуги, при цьому наголошувати на партнерських взаєминах між клієнтом і банком рівнем конкуренції, динамічного розвитку науково-технічного прогресу. З свого боку фінансовим ринкам повинні бути притаманними такі інноваційні банківські послуги та продуктів, які повністю засновані на цифровізації діяльності банку як системи заходів, спрямованих на поглиблення співпраці з фінтех-стартапами з метою досягнення довгострокових цілей розвитку пов'язаних з упровадженням інноваційних методів роботи, нових банківських продуктів і послуг для збільшення та розширення клієнтської бази (мобільні та онлайн-платежі, локальні та транскордонні), автоматизація продажів та створення нових продуктів, цифрові гаманці. Цифровізація банківських установ сприяє оптимізації вартості транзакцій для клієнтів, багатоканальній системі та підвищенню лояльності, роботизованого переходу та фінансового планування.

Результати проведеного дослідження свідчать про дієвість інноваційних програм з управління депозитами та кредитами; інноваційними програмами з управління торговими рахунками для валютного ринку Forex, брокерських компаній та інші, комерційні продукти для банків; грошові перекази з однієї картки на іншу тощо.

Особливим потенціалом для вдосконалення функціонування вітчизняної банківської системи є технології із застосуванням криптографічної валюти, прикладами можуть бути «віртуальні обмінники», «онлайн» та «оф лайн» гаманці, криптографічні банкомати та біржі.

У сучасному світі цифрова економіка займає основне місце у всіх сферах суспільного життя, а також безсумнівно впливає на банківський сектор. Банківський сектор має високу чутливість до впровадження проривних цифрових технологій. В даний час розвиток ринку банківських послуг ґрунтується на їхньому дистанційному наданні клієнтам послуг. На розвиток таких послуг особливо сильно вплинула пандемія у 2020 р. режим самоізоляції дав змогу банкам активніше виводити цифрові продукти та сервіси на новий рівень.

За результатами проведеного дослідження обсяг дистанційних послуг, що надається банками, відповідно до яких електронні форми безготівкового обслуговування, які надають вітчизняні банківські установи в 2022 р. становили 67,9 %, а готівкового обслуговування 31,1 % що свідчить про зростання кількості клієнтів, які дистанційно керують власними рахунками [1].

У сучасній світовій економіці бізнес стає більш технологічним, зростає попит на автоматизацію та роботизацію бізнес-процесів. У фінансовій сфері ці тенденції виявляються найвиразніше. У боротьбі за клієнта банки прагнуть зробити свої сервіси та продукти максимально персоналізованими та зручними для клієнта, а штучний інтелект і є такою технологією, призначеною вирішувати подібні завдання. Тому варто очікувати, що найближчим часом ця технологія кардинально

змінити принципи управління та функціонування в банківській сфері.

На сучасному етапі розвитку до штучного інтелекту можна відносити не лише розуміння мови, а й можливість до навчання та здатність до роздумів. Зазначаючи загального масштабного процесу глобальної інтеграції людського розуму з розумом штучним, останній здатний отримати необмежену швидкість та масштаби еволюції, можливість швидкої роботи з величезними масивами даних, можливість набутти ідеальної пам'яті для вирішення чисельних задач.

У 1980 р. наприкінці двадцятого століття, відомі вчені в галузі теорії обчислень – Барр і Файгенбаум – запропонували визначення штучного інтелекту, згідно з яким він є галуззю інформатики, що займається розробкою інтелектуальних комп'ютерних систем, тобто систем, які мають можливості, які традиційно пов'язують з людським розумом, тобто це – розуміння мови, навчання, здатність розмірковувати та вирішувати проблеми [2].

На сьогоднішній день технологіям штучного інтелекту вдалося зробити крок далеко вперед. Штучний інтелект є рядом алгоритмів і програмних систем, що володіють однією суттєвою властивістю – вони наділені можливістю вирішувати деякі завдання таким чином, як це зробила б людина, яка роздумувала над їх розв'язанням.

Варто наголосити, що фінансово-економічна сфера будь-якого високорозвиненої в плані інформаційно-інтелектуальних технологій держави традиційно опирається не лише на об'ємні масиви даних, а й на можливість їх високоточної обробки. Можна сказати, що для фінансово-економічного сектору, зокрема і банківського, процеси автоматизації можливі завдяки впровадженню штучного інтелекту.

З огляду на вище перераховане стійке функціонування національної банківської системи визначається запровадженням новітніх прогресивних банківських технологій розширенням обсягів та підвищенням якості банківських послуг. У свою чергу підвищення якості банківської діяльності зможе забезпечити стійкість національних банківських установ.

За сучасних умов функціонування національної банківської системи під впливом кризових явищ та військових лій банківській системі притаманні такі властивості:

Всі елементи банківської системи прагнуть досягнення єдиної специфічної мети. Оскільки цими елементами є суб'єкти господарювання, то їх традиційними завданнями є: забезпечення суспільних потреб; отримання прибутку; збільшення капіталу [3].

Специфіка полягає в тому, що банки повинні дотримуватися нормативів, визначених НБУ. Саморегульованість банківської системи у поєднанні із взаємозамінністю елементів створює основу для адекватного реагування на зміни у навколишньому середовищі. Варто зазначити, що зміна умов функціонування банку (тобто зміни кон'юнктури на банківському ринку, в економічній чи політичній ситуації країни) неминуче призводить до зміни політики безпосередньо банку.

Організаційна структура банківської системи має особливість, яка полягає в існуванні певних взаємозв'язків між елементами банківської системи (наприклад, функціонування бюро кредитних історій, Центрального каталогу кредитних історій, ринку міжбанківського кредитування), а також у наявності специфічних характеристик самих елементів банківської системи, що є сутністю кожного окремого елемента, що виявляється у виконанні окремим елементом системи властивих йому функцій: залучення тимчасово вільних грошових коштів суб'єктів національної економіки; їх трансформація в кредитні та інвестиційні ресурси; проведення розрахункових операцій. Банківський сектор інтегрований у складний ланцюг економічних відносин, що пояснюється функціями, що виконуються банками на рівні економічної системи. В результаті процеси, що відбуваються в економічній та банківській системах, мають взаємозворотний вплив один на одного. Тому існує необхідність управління банківською системою з боку держави, щоб створити ефективний механізм регулювання грошово-кредитного обігу, що сприятиме економічному розвитку країни; запобігти фактам шахрайства, маніпуляцій відсотковою ставкою тощо. Національні та міжнародні нормативні акти в сукупності з правилами ділової етики формують фундаментальні засади бізнес-середовища у банківській сфері на

умовах інноваційних продуктів вітчизняних банків.

Інновації, що базуються на вже наявних продуктах, в першу чергу варто відзначити їх відносну дешевизну, а також низькі ризики невдач з огляду на вже наявний позитивний досвід впровадження попередніх продуктів або послуг. Хорошим прикладом є використання перехресних продуктів, наприклад, факторингу або лізингу, які є варіантами звичайного кредитування з додатковими послугами. Такі інновації часом називають комбінаторними, маючи на увазі об'єднання різних технологій у єдиний комплексний пакет.

Вище перераховані інновації не розглядають такі їх характеристики, як інтенсивність впливу та ефективність впровадження в банківську галузь, проте відображають найбільш суттєві властивості банківських інновацій (рис. 1) та дають змогу структурувати інноваційні процеси з метою виокремлення об'єкта та характеру змін, прогнозування можливого результату. На відміну від універсальної класифікації інновацій стосовно будь-яких галузей національної економіки класифікація банківських інновацій є більш вузькою, проте вона дає змогу розглядати певні закономірності виникнення інноваційної активності та впровадження інновацій у банках, виокремлюючи напрям інноваційної стратегії в залежності від переважання певного типу.

Рис.1. Класифікація банківських інновацій

Джерело: розроблено авторами

Стійкість банківської системи є формою руху, яка виражена динамічною характеристикою і розвитком цієї системи, при якому ефективно і повноцінно виконуються функції банківської системи, а також одночасно відбувається якісне поліпшення всіх її елементів, а не окремих частин [4].

Сутність «стійкості банківської системи» поєднує той факт, що основним елементом такої стійкості є виконання кожним окремим банком (як структурної одиниці системи) своїх специфічних функцій. Реалізація функцій банківськими установами піддається впливу з боку різноманітних чинників, тому, враховуючи, що банківська система є складною, цілісною структурою,

що розвивається, аналіз економічного терміну «стійкість банківської системи» неспроможна вважатися повноцінним без урахування чинників ризику, які впливають на її стійке функціонування.

Залежно від впливу на стійкість банківського сектора всі чинники ризику варто виокремити на зовнішні та внутрішні (рис. 2).

Варто зазначити, що у наведеній класифікації якість банківських продуктів та послуг на банківському ринку є тим чинником ризику, який визначає ефективність функціонування банківської системи як елемента системи фінансового посередництва, здатного забезпечити стабільний розвиток економіки в цілому.

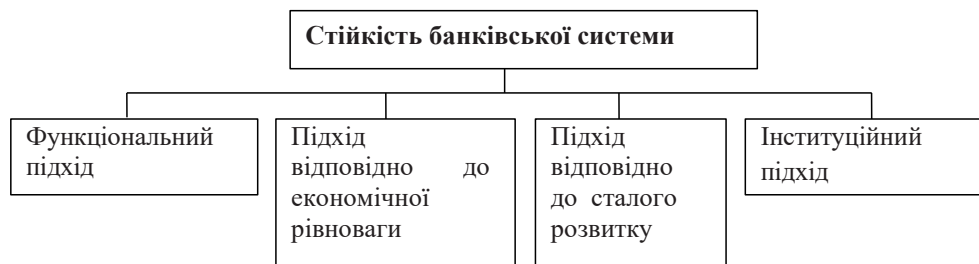

Рис. 2. Класифікація підходів щодо сутності економічної категорії "стійкість банківської системи"
Джерело: розроблено авторами

Останнім часом у світі все частіше виникають кризові ситуації у різних економічних регіонах. Подібні явища є наслідком уразливості банківського сектора перед негативними впливами на ринку. Негативний вплив полягає в тому, що конкурентне середовище, що збільшується, знижує стійкість банківської системи. Наприклад, внаслідок конкурентної боротьби за кошти вкладників зростає тиск на фінансові результати діяльності банківської системи у бік його зниження.

Ринок банківських послуг великою мірою залежить від ризиків, що впливають на стійкість банківської системи. Банківська система є формою руху, яка є динамічною та ефективно розвивається за якої повноцінно виконуються функції банківської системи, а також одночасно відбувається якісне поліпшення всіх її елементів, а не окремих частин [5].

Зазначені підходи до розуміння економічного змісту сутності «стійкості банківської системи» поєднує той факт, що основним елементом такої стійкості є виконання кожним окремим банком (як структурної одиниці системи) своїх специфічних функцій.

Реалізація функцій банківськими установами піддається впливу з боку різноманітних чинників. Тому, враховуючи, що банківська система є складною, цілісною структурою, що розвивається, аналіз економічного терміну «стійкість банківської системи» неспроможна вважатися повноцінним без урахування чинників ризику, які впливають її стійке функціонування. Залежно від сторони впливу на стійкість банківського сектора всі чинники ризику можна виокремити на зовнішні та внутрішні (рис. 3).

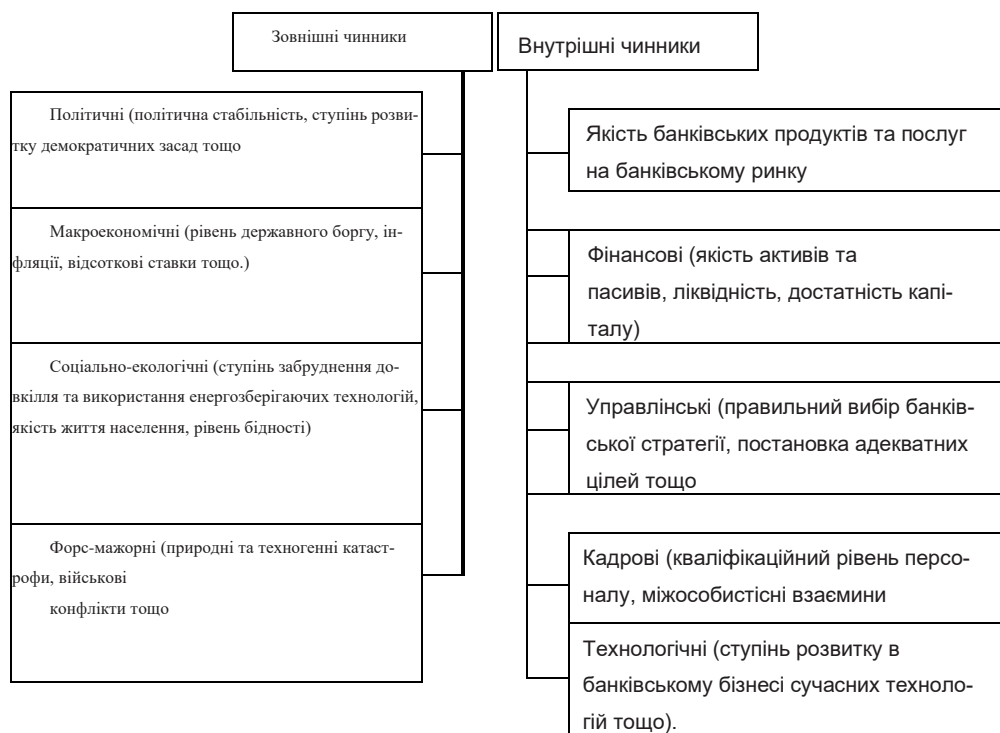

Рис. 3. Чинники ризику, що впливають на стійкість банківської системи
Джерело: розроблено авторами

Варто зазначити, що у наведеній класифікації якість банківських продуктів та послуг на банківському ринку є тим чинником ризику, який визначає ефективність функціонування банківської системи як елемента системи фінансового посередництва, здатного забезпечити стабільний розвиток економіки в цілому. Це зумовлено тим, що надання банківськими організаціями

різноманітних чинників збереження високого рівня прибули банки змушені брати на себе надмірні ризики. Фінансова криза, що відбулася, це наочно продемонструвала. Останнім часом у світі все частіше виникають кризові ситуації у різних економічних регіонах.

При дослідженні наданих послуг в контексті стійкості банківської системи важливе значення має частка

активів банків у ВВП України. Приведені дані на рис.4 свідчать, що за досліджуваний період спостерігається суттєве зменшення ефективності діяльності банківських установ на фінансовому ринку. В 2013 р. частка

активів банків до ВВП складала 87,23 %, а в 2022 р. – 45,30 %. Тобто, має місце зменшення майже в два рази.

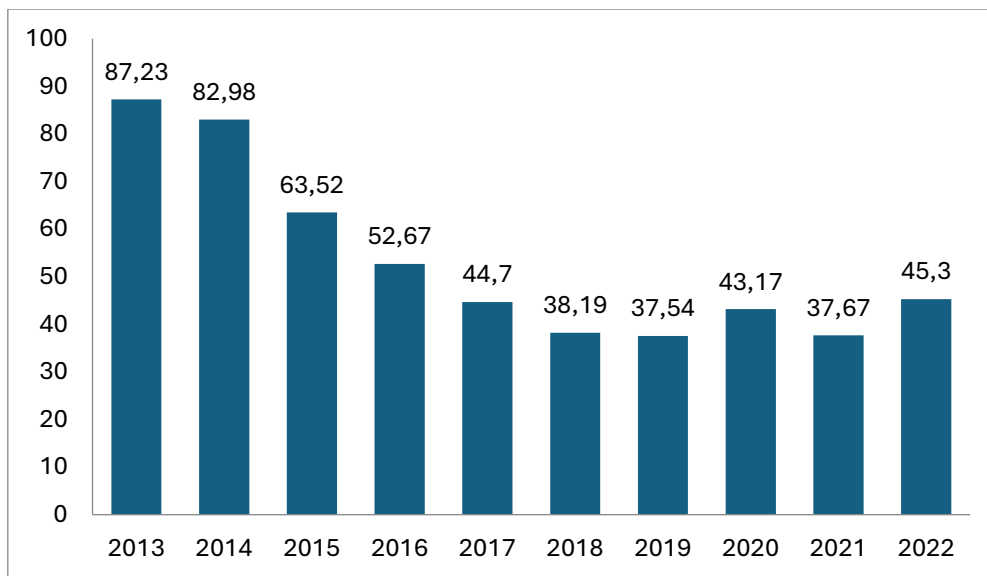

Рис. 4. Частка активів банків у ВВП України за 2013–2022 рр., %

Джерело: розроблено авторами

Така тенденція свідчить про суттєве зниження ролі банківського сектору в національній економіці. Проведені дослідження свідчать, що для забезпечення надання банківських послуг в контексті стійкості банківської системи потребує наступних шляхів їх вирішення (табл. 1). Отже, можна сформулювати основні

проблеми розвитку банківської системи, модифікуючи банківські послуги, банківської системи Великобританії в основі яких є прагнення мінімізувати ризики за рахунок удосконалення процедури взаємодії з клієнтами на основі принципу їх розподілу.

Таблиця 1

Проблеми розвитку та формування стійкої національної банківської системи та шляхи їх вирішення

Проблема	Шляхи розв'язання
Розвиток депозитних послуг	
Проблема залучення банками довгострокових вкладів (Депозитів)	Створення позитивної репутації банку. Пом'якшити обмеження щодо нормативу, що встановлює співвідношення вкладів населення та капіталу банку, щодо відносно довгострокових коштів
Проблема мінімізації ризиків дострокового відкликання вкладів (депозитів)	Банки можуть пропонувати клієнтам вклади на терміни, установлені самим клієнтом, тобто клієнт сам вибирає певну кількість днів, на яке хоче відкрити вклад
Розвиток кредитних послуг	
Проблема неправильної оцінки кредитоспроможності позичальника	Варто оцінювати кредитоспроможність клієнта виходячи з доходів підтверджених документально
Прагнення банків до скорочення кількості документів, необхідних для оформлення кредиту	Варто розробити список документів, що відображають фінансовий стан клієнта
Відсутність бізнес-планів (інвестиційних проектів), які можна фінансувати	Взаємодія з навчальними закладами (вузами економічного спрямування) для розробки соціально та економічно значущих проектів
Фінансова неграмотність населення	Організація та фінансування семінарів та тренінгів, за яких клієнти банку зможуть докладніше дізнатися про механізми кредитування та інші послуги для населення
Розвиток інноваційних послуг та банківських послуг для населення віддалених районів	
Відсутність у віддалених регіонах доступу до Інтернет	Рішенням можуть стати інвестиції банків у розвиток систем комунікацій
Мережеві ресурси банків постійно перебувають під загрозою несанкціонованого доступу	Створення сучасних засобів захисту банківських ресурсів

Джерело: розроблено авторами

З огляду на це, Ісламський банк Великобританії пропонує власний план придбання клієнтом нерухомості за схемою «купівля-оренда». План заснований на спільному володінні та здачі в оренду: банк і клієнт придбавають нерухомість, по мірі погашення щомісячних платежів. Багато аналітиків наголошують на зацікавленості банкірів Великобританії у розвитку альтернативних видів банківських послуг поряд з традиційними. У свою чергу це сприяє залученню нових клієнтів, сприяє стійкості банківської системи та розширенню банківських послуг.

У багатьох країнах розвивається вид банківських послуг, заснований на формуванні партнерських відносин між банком та клієнтом. Вони узгоджують спільну участь у реалізації будь-якого бізнес-плану (інвестиційного проекту) та спільне фінансування цього плану. Прибуток (або збитки) ділиться в заздалегідь в обумовлених пропорціях, що відповідають часткам участі в

партнерстві. В цілому основним пріоритетом стійкості банківської системи та наданні банківських послуг є такі послуги та продукти, які забезпечать: поділ ризиків між банком та клієнтом; достатніми для угоди матеріальними активами; спрямованість діяльності банку на потреби клієнта; прозорість операцій; взаємне стимулювання розвитку банку та клієнта; сприяння розвитку економіки загалом; орієнтація на розвиток принципу довіри клієнта фінансовому посереднику.

Висновки. За результатами проведеного дослідження встановлено, що вирішити проблеми, накопичені в національній банківській системі можна, застосовуючи досвід Великобританії, і основні постулати варто адаптувати в національну банківську систему, що сприятиме розвинути вітчизняний ринок банківських послуг та підвищити стійкість національної банківської системи.

Список використаних джерел:

1. Блашук-Дев'яткіна Н.З. Дистанційне банківське обслуговування: теоретичні аспекти, сучасний стан та перспективи його розвитку. «Молодий вчений». № 9 (109). вересень, 2022. С. 122-128.
2. Барбашин С. Штучний інтелект: правове регулювання в Україні та ЄС. Copyright. 2022.
3. Гладких Д. М. Банківська безпека держави в умовах розвитку інформаційної економіки (трансформації банківських операцій). К.: НУОУ, 2019. С. 28-37.
4. Дзюблиук О. В. Фінансова стійкість банків як основа ефективного функціонування кредитної системи. Монографія. Тернопіль, 2009. С. 102-113.
5. Майборода Л. Основні підходи до проведення аналізу розвитку банківського сектору. Вісник НБУ. № 1. 2007. С. 49-53.
6. Барановський О. Сьогодення світового ринку банківських послуг. Вісник Національного банку України. 2022. № 4. С. 18—23.
7. Владика Ю.П., Безугла Л.С., Турова Л.Л. Здобутки та нові виклики у діяльності системно важливих банків в Україні. Інфраструктура ринку. 2022. Вип. 42. С. 285—291.
8. Офіційний сайт Національного банку України. URL: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=79219

References:

1. Blashchuk-Deviatkina N.Z. (2022). Dystantsiine bankivske obsluhovuvannia: teoretychni aspekty, suchasnyi stan ta perspektyvy yoho rozvytku [Remote banking: theoretical aspects, current state and prospects for its development]. «Molodyi vchenyi». No 9 (109). Pp. 122-128. [in Ukrainian]
2. Barbashyn S. (2019). Shtuchnyi intelekt: pravove rehuliuвання v Ukraini ta YeS [Artificial intelligence: legal regulation in Ukraine and the EU]. Copyright. [in Ukrainian]
3. Hladkykh D. M. (2019). Bankivska bezpeka derzhavy v umovakh rozvytku informatsiinoi ekonomiky (transformatsii bankivskykh operatsii) [Banking security of the state in the conditions of the development of the information economy (transformation of banking operations)]. K.: NUOU. Pp. 28-37. [in Ukrainian]
4. Dziubliuk O. V. (2009). Finansova stiiikist bankiv yak osnova efektyvnoho funktsionuvannia kredytnoi systemy [Financial stability of banks as a basis for the effective functioning of the credit system]. Monohrafiia. Ternopil. Pp. 102-113. [in Ukrainian]
5. Maiboroda L. (2007). Osnovni pidkhody do provedennia analizu rozvytkubankivskoho sektoru [Basic approaches to analyzing the development of the banking sector]. Visnyk NBU. No 1. Pp. 49-53. [in Ukrainian]
6. Baranov'skyj, O. (2022), Today's world market of banking services [Today's world market of banking services]. Visnyk Natsional'noho banku Ukrainy, Vol. 4, Pp. 18-23. [in Ukrainian]
7. Vladyka, Yu.P. Bezuhla, L.S. and Turova, L.L. (2022), Achievements and new challenges in the activity of systemically important banks in Ukraine [Achievements and new challenges in the activity of systemically important banks in Ukraine]. Infrastruktura rynku, vol. 42, pp. 285—291. [in Ukrainian]
8. Ofitsiynyi sait Natsionalnoho banku Ukrainy [National Bank of Ukraine]. (2024), Retrieved from : https://bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=79219 [in Ukrainian]